

Шмідт М.П.,

доктор економічних наук,
професор, директор НДІ
верстатoinструментального машинобудування
корпорації “LMIGroup”,

Кудря Я.В.,

асистент кафедри економіки підприємств та інвестицій
Інституту економіки і менеджменту
Національного університету “Львівська політехніка”

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В МАШИНОБУДУВАННІ УКРАЇНИ

Роз’яснено фінансово-економічну сутність управління корпораціями в машинобудуванні України. Розкрито на засадах використання аналітичного, конкретизаційного та інших методів фінансово-економічну сутність управління машинобудівними корпораціями на прикладі верстатoinструментальної промисловості (ВІП). Виділено проблему дефіциту фінансових капіталів у корпорації ВІП, конкретизовано основні заходи для її розв’язання.

The article treats of financial and economic essence in machine building corporation management. The authors reveal — on the basis of analytic, concrete and other methods — the financial and economic essence of machine building corporation management on the example of EIP; describe the problem of capital deficit in EIP corporations and specify the chief measures to solve it.

Формування сучасних систем менеджменту для вітчизняних акціонерних підприємств за видами економічної діяльності держави, у тому числі машинобудівних корпорацій, потребує чіткого розуміння фінансово-економічної сутності управління ними. Як свідчать дані опитувань¹, саме це питання є одним із пріоритетних для фахових керівників сучасних акціонерних підприємств.

Тематиці фінансово-економічної сутності управління акціонерними підприємствами присвячено доробки П. Голанюка, П. Давідова, Р. Кабанова, А. Ануфрева, В. Колосова, О. Кузьміна, А. Мороза, І. Макаренка, М. Макаренка та ін²,

¹ World Journal of Economy and Controlling. The Main Annual Reports. — 2007. — № 10. — Р. 325.

² Голанюк П.Р., Давидов П.Н. Экономико-управленческие основы развития предпринимательства сферы машиностроения РФ: Моногр. — М.: Изд-во МГУ, 2002. — 255 с.; Кабанов Р.Э., Ануфрев А.А. Менеджмент корпорациями станкостроительного производства: Моногр. — СПб.: Звезда, 2002. — 500 с.; Колосов В.А. Менеджмент предприятиями машиностроения: Моногр. — М.: Изд-во МГУ, 2001. — 250 с.; Кузьмін О.Є., Мороз А.С., Подольчак Н.Ю., Шуляр Р.В. Трансформація підприємств: економічна оцінка: Моногр. — Львів: Вид-во НУ “Львівська політехніка”, 2005. — 336 с.; Макаренко І.О. Механізми фінансової стабілізації машинобудівного підприємства в ринкових умовах // Актуальні проблеми економіки. — 2006. — № 1. — С. 31–37; Макаренко М.В. Фактори позитивного впливу на ефективне функціонування підприємств машинобудівного комплексу України // Актуальні проблеми економіки. — 2004. — № 3. — С. 108–118; Романенко В.А. Регіональні ринки продукції машинобудування для ремонтно-експлуатаційних потреб: Моногр. — К.: РВПС НАНУ, 2001. — 331 с.; Станьков В.Л., Вовк П.Н. Экономические аспекты становления и развития машиностроения России: Моногр. — М.: Изд-во МГУ, 1996. — 359 с.

в яких автори аналізують погляди вітчизняних й зарубіжних науковців і практиків на фінансово-економічну сутність управління акціонерними підприємствами на національних теренах, зарубіжний досвід, а також здобутки, проблеми, перспективи досліджень за окресленою тематикою. Проте у зазначених працях не розкрито фінансово-економічну сутність управління корпораціями в машинобудуванні на прикладі конкретного профілю обумовленого автором виду економічної діяльності країни, що підтверджує актуальність цієї статті.

Для розкриття теми поставлено за мету: обґрунтувати з допомогою статистики актуальність розгляду фінансово-економічної сутності управління корпораціями в машинобудуванні на прикладі ВВП; проаналізувати й розкрити сутність корпоративного сектору в машинобудуванні, терміна “корпорація ВВП”, визначити й узагальнити характерні основні риси корпорацій ВВП, виділити переваги і недоліки їх створення; розкрити фінансово-економічну сутність управління корпораціями ВВП; виділити й обумовити проблему дефіциту фінансових капіталів для задоволення потреб виробничо-господарської діяльності корпорацій ВВП, конкретизувати основні заходи для її розв’язання.

Використано аналітичний, конкретизаційний, ідеалізаційний, гіпотетичний, узагальнюючий методи для розкриття інформаційних базових даних за темою статті.

У 2007 році Україна посіла 15-ту позицію у світовому рейтингу продукування товарів ВВП. Загалом товари ВВП виробляють 155 вітчизняних підприємств³, серед яких 60 % є корпоративними (акціонерними), 40 % мають іншу форму приватної власності. Як видно з наведеної авторами репрезентативної вибірки акціонерних підприємств ВВП, 75 % з них — це корпорації, продукція 85 % з яких відома за теренами держави. Результати аналізу авторами статистики свідчать, що фактично суміжні за видами товарів, формою власності та видом організування корпорації ВВП щороку виготовляють у середньому: 40 тис. од. металорізальних та 10,2 тис. од. металообробних верстатів, 5,2 тис. од. ковальсько-пресового, 2,2 тис. од. ливарного та 16,6 тис. од. газоелектрозварювального устаткування, 16,5 тис. од. деревообробного обладнання, 50,8 тис. од. спеціального ручного й пневматичного та 60,4 тис. од. виробничо-побутового інструменту і пристосувань⁴. Це у 25,5 разу менше від виробничого потенціалу корпорацій. Правильність висновків, зроблених авторами, підтверджується динамікою виробництва товарів корпораціями ВВП, поданою в таблиці.

Як видно з таблиці, відбувається щорічне, в середньому на 2,8 тис. од., зниження обсягів виробництва товарів корпораціями ВВП, загалом по акціонерному сектору — на 9,9 тис. од. Ця негативна тенденція загрожує фінансовою деструкцією ВВП у машинобудуванні з відповідними наслідками для інших видів

---

³ World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2007. — № 10. — P. 122—194.

⁴ Там само. — С. 125.

Таблиця. Середні сумарні щорічні обсяги виробництва товарів акціонерними підприємствами ВІП України у 2002—2007 роках за основними видами, тис. од.

Організаційно-правові форми підприємств та види товарів	Національна потреба*, не менше	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	2	3	4	5	6	7	8
Товариства з обмеженою відповідальністю:	255—175	105,7	100,2	96,3	91,6	87,5	83,9
металорізальні верстати		16,9	16,4	16,3	15,6	14,8	14,4
металообробні верстати		5,6	4,9	4,5	4,3	3,9	3,7
ковальсько-пресове устаткування		4,0	3,9	3,4	2,6	2,2	1,9
ливарне устаткування		3,2	2,7	1,9	1,6	1,4	0,8
газоелектрозварювальне устаткування		8,0	7,5	7,2	6,7	6,3	6,0
деревообробне обладнання		7,7	7,1	7,1	6,4	6,2	5,9
спеціальний ручний і пневматичний інструмент		19,8	19,4	19,2	18,5	18,3	18,3
виробничо-побутовий інструмент		24,0	22,9	22,9	22,6	22,0	21,7
дереворізальне устаткування		8,4	7,7	7,3	6,9	6,8	6,5
гідравлічно-пневматичні механізми		3,4	3,1	2,6	2,6	2,6	2,2
устаткування для виробництва інженерних механізмів		4,7	4,6	3,9	3,8	3,0	2,5
Акціонерні товариства:	223—150	52,9	48,9	44,8	41,9	37,3	34,2
металорізальні верстати		9,2	8,6	8,4	7,8	7,2	6,0
металообробні верстати		3,3	3,1	2,6	2,4	1,7	1,5
ковальсько-пресове устаткування		2,4	1,8	1,6	1,6	1,2	0,8
ливарне устаткування		1,3	1,3	0,8	0,6	0,3	0,3
газоелектрозварювальне устаткування		3,8	3,4	3,0	3,0	2,6	2,5
деревообробне обладнання		3,8	3,8	3,3	2,9	2,8	2,4
спеціальний ручний і пневматичний інструмент		8,9	8,4	8,4	8,1	7,7	7,6
виробничо-побутовий інструмент		10,6	10,2	9,7	9,3	9,1	8,8
дереворізальне устаткування		4,6	4,0	3,7	3,4	2,7	2,5
гідравлічно-пневматичні механізми		2,4	2,1	1,7	1,2	0,9	0,7
устаткування для виробництва інженерних механізмів		2,6	2,2	1,6	1,6	1,1	1,1
Корпорації:	185—132	35,4	30,5	25,2	22,5	20,8	19,4
металорізальні верстати		5,0	4,5	4,1	3,7	3,6	3,4
металообробні верстати		2,4	1,7	1,3	1,1	0,9	0,7
ковальсько-пресове устаткування		2,2	1,6	0,9	0,6	0,5	0,4
ливарне устаткування		2,6	1,7	0,9	0,5	0,2	0,2
газоелектрозварювальне устаткування		2,6	2,4	1,9	1,8	1,5	1,3
деревообробне обладнання		1,9	1,7	1,4	1,4	1,4	1,3
спеціальний ручний і пневматичний інструмент		5,7	5,3	4,8	4,6	4,6	4,4
виробничо-побутовий інструмент		6,7	6,2	5,9	5,7	5,4	5,3
дереворізальне устаткування		2,8	2,4	1,9	1,7	1,6	1,5

* World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2007. — № 10. — P. 208.

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8
гідравлічно-пневматичні механізми		1,3	1,3	0,7	0,5	0,5	0,4
устаткування для виробництва інженерних механізмів		2,2	1,7	1,4	0,9	0,6	0,5
Разом акціонерними підприємствами **	663—457	194,0	179,6	166,3	156,0	145,6	137,5
Сумарно по Україні***	825—515	263,9	239,2	217,9	200,2	182,6	171,4

** Не враховано внесок групи “інші (холдинги тощо)” через їх невелику кількість і значущість у виробництві за даним профілем машинобудування.

*** Враховано участь у виробництві товарів ВІП неакціонерних підприємств.

Джерело: складено авторами на підставі: Статистичні щорічники України за 2001 — 2007 рр. — <http://www.ukrstat.gov.ua>; World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2005. — № 5. — Р. 167—189; 2006. — № 7. — Р. 226—246; 2007. — № 10. — Р. 122—194.

економічної діяльності країни, зменшенням ролі та значення участі корпорацій у розвитку ВІП. У свою чергу, це призводить до часткового неврахування, а інколи й повного нівелювання фінансово-економічної сутності управління корпораціями в машинобудуванні, у тому числі у ВІП. Ця проблема є актуальною для національної економіки й потребує оперативного розв’язання, зокрема шляхом розкриття фінансово-економічної сутності управління корпораціями в машинобудуванні на прикладі ВІП.

Розкрити тему автори пропонують у декілька етапів. Перший — розкриття сутності корпоративного сектору в машинобудуванні держави. Корпоративний сектор у машинобудуванні репрезентовано спектром акціонерних підприємств різних профілів, зокрема верстатострументального, що має специфічну фінансово-економічну структуру, яка визначається відповідними формою й змістом. Специфіка форми визначається способом управлінської інтеграції фінансових капіталів на території держави. Її результатом є створення акціонерних підприємств з різними видами організування виробничо-господарської діяльності (консорціумів, корпорацій та ін.). Специфіка змісту формується економічною стороною менеджменту акціонерними відносинами у процесі виробничо-господарської діяльності конкретних підприємств, наприклад корпорацій ВІП. Сутність економічної сторони менеджменту акціонерними відносинами формується на базі мети інтеграції фінансових капіталів, які створюють статутні фонди корпорацій ВІП. Мета інтеграції фінансових капіталів вицленується на ґрунті спільних виробничо-соціальних інтересів акціонерів. Саме вони є фундаментом формування вимог до стратегічного управління виробничо-господарською діяльністю, корпоративної політики та ін. підприємств, у тому числі її фінансового аспекту. Вимоги блоку стратегічного управління є базою для проведення тактичного фахового керування фінансовими сферами на підприємствах. Отже, участь у корпораціях ВІП є елементом економічних відносин у державі.

Другий етап — розкриття сутності терміна “корпорація ВІП”. У загальному значенні корпорація ВІП — це перелік назв статутних підприємств, об’єднань

тощо, які створюються з метою захисту будь-яких привілеїв учасників акціонерних відносин у ВІП. У вузькому тлумаченні цим терміном доцільно ідентифікувати оптимальну форму організації фінансових капіталів у єдиний, тобто статутний, для забезпечення великомасштабного виробництва акціонерним товариством ВІП. При цьому спектр запропонованих варіантів диференції терміна буде правильним, а тлумачення диференціюватимуться лише за глибиною, видом шкіл тощо. Отже, на думку авторів, корпорація ВІП — це різновид форми фінансової організації функціонування й розвитку акціонерного підприємства верстатойнструментального профілю в машинобудуванні держави, що характеризується:

- способом повної, всесторонньої управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, сформованих за рахунок індивідуальних представників суспільства, на території держави у нову юридичну особу — корпорації;

- обов'язково укрупненими статутними фондами, тобто фінансовими капіталами, що слугують основою створення, функціонування й розвитку корпорацій;
- чітким, повномірним завершенням відокремлення фінансових капіталів акціонерів від функцій менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорацій;

- обов'язковим наступним делегуванням акціонерами управлінських повноважень за функціями менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорацій, у тому числі її фінансовим аспектом, представникам фахового керівництва.

Третій етап — визначення характерних основних рис корпорацій ВІП. Результати аналізу доробок⁵ дають змогу авторам запропонувати такі риси: сумісність інтересів, зокрема фінансово-економічних, у підприємств ВІП, машинобудування й держави; отримання затребуваного рівня рентабельності, потрібного для прискореного організаційно-кадрового, фінансового, інвестиційного, технологічно-інноваційного тощо зростання, розширення обсягів виробництва, поліпшення якості товарів підприємств; функціонування й розвиток підприємств у ринкових відносинах, за яких фінансові капітали постійно конкурують; належність стратегічної влади акціонерам, у тому числі за фінансовим аспектом виробничо-господарської діяльності підприємств; належність функціональної влади кваліфікованим кадрам, зокрема фаховим керівникам, у тому числі за фінансовим аспектом виробничо-господарської діяльності підприємств; формування стимулу до участі у підприємствах — ним ста-

---

⁵ Антонченко М. Стан верстатойнструментальної галузі в Україні // Економіка України. — 2001. — № 5. — С. 88; Гурченко О., Майстренко О. Виробничий потенціал машинобудування Миколаївської області: проблеми та перспективи його використання // Економіст. — 2006. — № 5. — С. 42; Захарченко В. Структурні перетворення в машинобудуванні // Економіка України. — 2001. — № 9. — С. 30; Золотарьов А. Організаційні аспекти розвитку машинобудування // Економіка України. — 2004. — № 12. — С. 37; Макаренко І.О. Зазнач. праця; Макаренко М.В. Зазнач. праця; Романенко В.А. Зазнач. праця; Козик В.В. Удосконалення механізму розвитку вітчизняного машинобудування // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. — 2005. — № 547. — С. 180—184.

ють діаметрально протилежні особистій наживі виробничо-соціальні інтереси акціонерів, зокрема фінансово-економічні тощо.

Четвертий етап — узагальнення характерних основних рис корпорацій ВІП. Автори пропонують звести їх до “золотої диференційної десятки”: відокремлення фінансових капіталів статутних фондів від управління виробничо-господарською діяльністю підприємств; обмеження фінансової відповідальності акціонерів підприємств; здатність укладання договорів і володіння фінансовими ресурсами виробничо-господарської діяльності підприємств; функціональна можливість передавання права власності на фінансовий капітал підприємств; укрупнене об’єднання фінансових капіталів підприємств; обмеження економічного ризику для окремих акціонерів підприємств; поєднання різних економічних можливостей акціонерів підприємств; жорстке відокремлення фінансових капіталів підприємств та їх акціонерів; обмеження можливостей вилучення фінансових капіталів акціонерами підприємств; вільне передавання фінансових капіталів акціонерами підприємств.

П’ятий етап — виділення переваг використання корпорацій у ВІП. Головними серед них, на думку авторів, є: можливість концентрації достатньої кількості відповідної якості виробничо-господарських ресурсів, зокрема фінансових, кадрових тощо, потрібних для прогресивного економічного зростання, збільшення інвестицій у науково-технічний розвиток підприємств; можливість установа логічної та чіткої взаємодії фінансових, промислових та інтелектуальних виробничо-господарських ресурсів підприємств; можливість формування результативних механізмів самофінансування, нарощення інноваційно-інвестиційних виробничо-господарських ресурсів для забезпечення безперервних високоефективних виробництв на підприємствах; можливість постійного зміцнення соціально-економічної стабільності акціонерів; можливість поліпшення кредитного обслуговування структурних одиниць, які входять до складу підприємств; можливість здобуття додаткових стратегічних пріоритетів у реалізації науково-технічних розробок підприємствами; можливість створення функціонально результативних технологічних схем забезпечення економічного виробництва, результативного стратегічного й тактичного управління фінансовим ресурсом виробничо-господарської діяльності підприємств тощо.

Шостий етап — виділення недоліків використання корпорацій у ВІП. Головними серед них автори пропонують вважати: зловживання капіталами підприємств, тенденції до відокремлення фінансових капіталів від контролю на підприємствах; дефіцит фінансових капіталів для забезпечення потреб виробничо-господарської діяльності підприємств; бюрократія, великі фінансові видатки при створенні підприємств; недосконалість економічного механізму діяльності підприємств; атрофія механізмів ціноутворення на підприємствах; відсутність адекватних ринковим умовам механізмів мотивування кадрів, особливо щодо здійснення економії виробничо-господарських ресурсів, у тому числі фінансових, на підприємствах; недостатня гнучкість організаційних структур, фактична відсутність науково-освітньої підготовки

фахових керівників з питань фінансового аспекту виробничо-господарської діяльності та в цілому для підприємств; багаторівневість механізму прийняття управлінських рішень фаховими керівниками з питань, зокрема фінансового аспекту, виробничо-господарської діяльності підприємств; відсутність фінансового аспекту та корпоративної політики загалом у підприємств тощо.

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо таке. Фінансово-економічну сутність управління корпораціями ВІП можна пояснити через природу їх зародження і розвитку, яка має фінансовий характер, — це концентрація й централізація насамперед фінансового капіталу в усіх його формах. Так, в умовах ринкових відносин у державі відбувається розширене економічне відтворення фінансових капіталів шляхом їх накопичення індивідуальними представниками суспільства. Далі пропонуємо таку гіпотезу. У державі з ринковими відносинами, що забезпечують вільну конкуренцію, будь-якого індивідуального представника суспільства, носія окремого фінансового капіталу, вважатимемо акціонером корпорації ВІП. Це дає йому можливість перетворити свій фінансовий капітал на функціонуючий. Актуальність і змістовність такої операції зумовлена тим, що, приймаючи фінансову участь у статутному фонді як акціонер корпорації, він ймовірно, зможе повноцінно задовольнити власні потреби за рахунок участі у результатах її виробничо-господарської діяльності.

Частина фінансового капіталу, перетворена на долю статутного фонду корпорації, визначатиметься таким чином. По-перше, на думку індивідуального представника суспільства, вона буде достатньою для забезпечення повноцінного задоволення його потреб за рахунок участі в результатах виробничо-господарської діяльності корпорації. По-друге, за умови результативної виробничо-господарської діяльності корпорації індивідуальний представник суспільства як акціонер одержуватиме систематичний приріст частини його фінансового капіталу, вкладеної у підприємство. Отже, систематично зростатиме й загальна величина цього фінансового капіталу на величину доходу від відсотків за участь у статутному фонді корпорації. Останній акціонер зможе використати на максимізацію рівня задоволення власних потреб, делімітацію крайньої межі накопичення фінансового капіталу, її систематичне розширення тощо. Величина доходу від відсотків за участь у статутному фонді корпорації слугуватиме постійним стимулятором її нарощення.

Великі фінансові капітали, акумульовані за рахунок участі індивідуальних представників суспільства у статутних фондах корпорацій ВІП, постійно конкурують на засадах ринкових відносин. Тобто індивідуальні представники суспільства мають чіткі виробничо-соціальні інтереси щодо розподілу всіх наявних фінансових капіталів, що існують на верстатойнструментальних сегментах ринків машинобудування держави. Цей чинник є однією з причин монополізації корпораціями верстатойнструментальних сегментів ринків машинобудування. Результатом фахового керівництва фінансовими капіталами адекватно вимогам блоку стратегічного управління корпораціями ВІП є формування підприємств вищого

управлінського порядку. Внесок у прискорення їх розвитку безпосередньо вносить й конкурентне корпоративне середовище виробничо-господарської діяльності підприємств. Отже, акумулювання фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВІП через корпорацію-посередника є найбільш вдалим варіантом еволюціонування шляху концентрації виробництва підприємствами.

Централізація фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВІП через корпорацію є революційним шляхом концентрації виробництва підприємствами. Інакше кажучи, через використання обумовленого авторами способу управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, сформованих за рахунок індивідуальних представників суспільства, вони об'єднуються у гіпердинамічний акціонерно-промисловий капітал, який у результаті буде спрямовано на розвиток корпорацій. Продукти функціонування й розвитку корпорацій забезпечать реанімацію, зокрема фінансову, інших сфер машинобудування, видів економічної діяльності, що технічно залежать від нього, суспільства, держави загалом і навпаки.

Саме таким є процес концентрації й централізації насамперед фінансового капіталу в усіх його формах. При цьому корпорацію варто вважати посередником у цьому процесі, тобто потрібно здійснювати фахове керування фінансовими капіталами індивідуальних представників суспільства, об'єднаних в укрупнені статутні фонди корпорацій, адекватно вимогам блоку стратегічного управління підприємствами. Останні продиктовано виробничо-соціальними інтересами корпорацій ВІП, які сформовані на ґрунті результатів інтеграції тотожних потреб індивідуальних представників суспільства тощо. Таким чином, обумовлене вище й визначає загальну фінансово-економічну сутність управління корпораціями ВІП.

Здебільшого головною причиною формування корпорацій ВІП, на думку авторів, є виключно фінансова. Підтвердженням цього можуть бути такі факти. Перший: корпорації формуються з метою досягнення достатнього розміру коштів для авансування виробничо-господарської діяльності підприємств. Другий: однією з вимог блоку стратегічного управління корпораціями є отримання переваг у конкуренції на засадах ринкових відносин, а саме підвищення прибутковості рентабельності та ін. Третій: як показує світова практика⁶, у 78 % випадків формування корпорацій відбувається здебільшого через приєднання й злиття як основні способи управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, сформованих за рахунок індивідуальних представників суспільства тощо. Взаємоінтеграція пропонує авторами чинників визначає фінансову причину створення корпорацій як одну з безпосередніх складових

---

⁶ Голанюк П.Р., Давидов П.Н. Зазнач. праця; Кабанов Р.Э., Ануфреєв А.А. Зазнач. праця; Колосов В.А. Зазнач. праця; Кузьмін О.Є., Мороз А.С., Подольчак Н.Ю., Шуляр Р.В. Зазнач. праця. — С. 329—330; Романенко В.А. Зазнач. праця; Станьков В.Л., Вовк П.Н. Зазнач. праця; Золотарьов А. Зазнач. праця.

фундаменту їх створення, або, іншими словами, один із елементів, що доповнює й формує фактичну основу фінансово-економічної сутності управління корпораціями ВІП.

Особливої уваги потребує проблема дефіциту фінансових капіталів для забезпечення потреб виробничо-господарської діяльності корпорацій, оскільки вона негативно впливає на їх функціонування й розвиток. На думку авторів, основними заходами з розв'язання цієї проблеми, котрі доцільно використовувати в комплексі, можуть бути:

- повне переведення об'єктів соціальної інфраструктури підприємств на самостійні баланси;
- повна реструктуризація наявної дебіторської і кредиторської заборгованостей підприємств;
- оптимізація тарифних ставок імпортного мита на товари першої потреби (виробничого процесу) для підприємств, які не виробляються в країні або мають надзвичайно низьку якість;
- урядова підтримка забезпечення необхідними фінансовими капіталами основних висококонкурентоспроможних підприємств (оптимізація умов кредитування й інвестування, страхування акціонерними комерційними банками, фондами, компаніями тощо);
- стимулювання активного формування й використання інновацій в управлінні виробничо-господарською діяльністю, зокрема її фінансовим аспектом, на підприємствах;
- формування адекватної корпоративної політики за фінансовим та іншими аспектами, підасpekтами на підприємствах;
- удосконалення системи оподаткування підприємств тощо.

Акумуляовані фінансові капітали внаслідок розв'язання проблеми дефіциту фінансових капіталів автори пропонують спрямовувати, наприклад, на забезпечення оптимальної капіталізації інвестування технологічної й економічної модернізації підприємств, поліпшення управління фінансовими ресурсами виробничо-господарської діяльності підприємств за ринкових відносин у державі тощо. Це дасть змогу систематично нарощувати прибутковість і дохідність корпорацій ВІП, повноцінно задовольнити виробничо-соціальні інтереси акціонерів за рахунок результатів функціонування й розвитку корпорацій, розширити розміри їхніх статутних фондів тощо.

Отже, проведений аналіз доробок і власних пропозицій авторів за темою статті дає можливість зробити такі висновки:

- в Україні відбувається щорічне зниження обсягів виробництва товарів корпораціями ВІП. Ця негативна тенденція загрожує фінансовою деструкцією ВІП у машинобудівній галузі, що матиме відповідні наслідки для інших видів економічної діяльності країни, зменшує роль і значення участі корпорацій у розвитку ВІП. У свою чергу, це призводить до часткового неврахування, а інколи й повного нівелювання фінансово-економічної сутності управління корпораціями

в машинобудуванні, у тому числі у ВІП. Проблема є актуальною для національної економіки й потребує оперативного розв'язання;

— участь у корпораціях ВІП є елементом економічних відносин у державі;

— корпорація ВІП є різновидом форми фінансової організації функціонування й розвитку акціонерного підприємства верстатострументального профілю в машинобудуванні держави, що характеризується: способом повної, всесторонньої управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, сформованих за рахунок індивідуальних представників суспільства, на території держави у нову юридичну особу — корпорації; обов'язково укрупненими статутними фондами, тобто фінансовими капіталами, що слугують основою створення, функціонування й розвитку корпорацій; чітким, повномірним завершенням відокремлення фінансових капіталів акціонерів від функцій менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорацій; обов'язковим наступним делегуванням акціонерами управлінських повноважень за функціями менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорацій, у тому числі її фінансовим аспектом, представникам фахового керівництва;

— участь індивідуальних представників суспільства у статутних фондах корпорацій ВІП забезпечить систематичне зростання загальної величини фінансового капіталу;

— акумулювання фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВІП через корпорацію-посередника є найбільш вдалим варіантом еволюціонування шляху концентрації виробництва підприємствами;

— фінансова причина є однією з безпосередніх складових фундаменту формування корпорацій ВІП;

— особливої уваги потребує проблема дефіциту фінансових капіталів у корпораціях ВІП, розв'язання якої дасть змогу систематично нарощувати прибутковість і дохідність корпорацій, повноцінно задовольнити виробничо-соціальні інтереси акціонерів за рахунок результатів функціонування й розвитку корпорацій, розширити розміри їхніх статутних фондів тощо.

Перспективи подальших досліджень мають стосуватися, зокрема, розроблення механізмів для розв'язання проблеми дефіциту фінансових капіталів для забезпечення потреб виробничо-господарської діяльності корпорацій ВІП.